

COLUMN – Zaterdag Live 6 mei 2017 - Columnist: Henny van der Most

Passend onderwijs

De wet op het Passend onderwijs is een voorbeeld van overheidsbeleid dat kortzichtig en 'geld-gestuurd' ingevoerd is. Want vergis je niet: hoe mooi het ook op papier gezet is, in de basis is het een bezuinigingsmaatregel, de leerlinggebonden financiering "het rugzakje" was te duur.

2 jaar na de invoering van de wet zitten nog 10.000 kinderen thuis, zonder onderwijs, zonder optie om aangenomen te worden op een school. Overal geweigerd. Leraren klagen, dat ze te weinig tijd hebben om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben goed te helpen, scholen klagen dat passend onderwijs op hun school ten koste gaat van de aandacht voor de gewone leerling of zeggen dat ze onvoldoende financiële middelen en expertise hebben om de juiste ondersteuning te kunnen bieden

Ouders zitten met de handen in het haar en de leerlingen zelf: die worden niets gevraagd.

Nu is het ook niet makkelijk voor een reguliere school om passend onderwijs te bieden.

Het hele schoolsysteem is nog steeds ingericht op het gemiddelde, op volume, op een zich aanpassende leerling, niet op een zich aanpassend systeem. Passend onderwijs vergt een 180 graden draai van het systeem, alleen dat is niet meegenomen in de wet, een wet die met een paar goede bedoelingen en een groot bezuinigingsdoel slechts een deel van het probleem beoogt op te lossen terwijl een totaal pakket nodig is.

Er zit een perverse prikkel in het systeem. De overheid heeft de financiële doelstelling van het Passend Onderwijs verknoopt met allerlei grote perspectieven van beter onderwijs. Om die te realiseren werden er serieuze besturen van de samenwerkingsverbanden opgetuigd. De overheid heeft bij wet vastgelegd dat het zo moest en dacht ook dat het zou helpen. Zo werken alle schoolbesturen in een bepaald gebied verplicht samen.

Als je allerlei doelstellingen voor Passend Onderwijs bij een nieuwe organisatie als het samenwerkingsverband neerlegt – die zelf geen leerlingen en docenten heeft – is het niet zo, dat er iets gaat veranderen in het onderwijs. Er is een extra bestuurslaag bij gekomen. Die maakt het ingewikkeld en ook duur. Dus ontstaan er problemen. Problemen door naast de bestaande scholen nieuwe ondersteuningsstructuren in te richten (onderwijsvoorzieningen, expertisecentra, trajectbegeleiders, vaststellen van ondersteuningsbehoefte).

Samenwerkingsverbanden gaan zelf - in plaats van de school - bepalen en betalen wat een afzonderlijke leerling aan extra ondersteuning nodig heeft. Dan moet je bureaucratie inrichten. Dan kost geld, uitgeven tijd. En dus geef je het niet op tijd uit

Gevolg scholen, leraren ouders en kinderen kunnen elkaar niet meer vinden en die leerlingen die buiten de boot vallen zitten thuis.

Maar waar het echt om gaat is dat kind, dat kind dat na een paar maanden tot een paar jaar op een reguliere school gezeten te hebben, naar huis gestuurd wordt. Dat kwetsbare kind dat op eieren en op de tenen gelopen heeft, zijn uiterste best gedaan heeft erbij te horen en dat nu te horen krijgt: "Je hebt gefaald, we hoeven je niet meer, we willen je niet".

En dat, dat is het grootste probleem, die uitsluiting van kinderen op basis van een falend systeem. Passend onderwijs gaat op papier om inclusie maar in de praktijk is er een exclusie factor bijgekomen en het kind betaalt hiervan de rekening.